

folklor/edebiyat'tan

88. sayımızla birlikte yeni bir yılın da sonuna gelmiş bulunuyoruz. Böylelikle folklor/edebiyat, Türkiye akademik yayıncılık tarihinde, örneğine pek az rastlanan 22 yıllık bir başarı hikayesini kurumsal belleğine kaydetmiş bulunuyor.

Geride bıraktığımız bu 22 yıllık süreç, üniversite ve üniversite dışı, ulusal ve uluslararası farklı boyutlarda sayısız ilişki ve tecrübenin de kazanım olarak biriktirilmiş olması demek. Bu ayrımın farkındalığıyla dergimizin önümüzdeki dönemde daha nitelikli açılım ve atımlara açık bir deneyim oluşturacağını vurgulamak isterim.

Bu sayımız, **Prof. Dr . Onur Bilge Kula'nın** Nobel ödüllü yazarımız, Orhan Pamuk'un *Kafamda Bir Tuhaflık* adlı romanında sosyal-siyasal ayrımlaşmanın anlatılaşmasını üzerine yoğunlaşan makalesi ile başlıyor. Kula'nın belirlemesinden yola çıkarak paylaşırsam, toplumsal ve kültürel olayları yazınsal yetkinlikle yapıtına taşıyan Pamuk, bu romanında, Friederich Schiller'in aynı adı taşıyan yapıtından esinlenerek kaleme aldığı *Saf ve Düşünceli Romancı* adlı denemesinde geliştirdiği yazınsal düşüncelerini edimselleşirmesini; **Prof. Dr. Tülin Arseven** ise başka bir Nobel ödüllü yazar, Yasunari Kavabata'nın *Bin Beyaz Turna* adlı romanında sözlü geleneğin bir ögesi olan turna motifinin Batıdan Doğuya ve geleneksel olandan modern anlatıya yansımalarını bir edebi metin üzerinde irdelemektedirler. Şair, **Dr. Aydın Afacan** çağdaş Türk şiirinin önemli isimlerinden biri olan Abdulkadir Budak'ın belli bir izleği kuşatan tarzda yazılmış olan *Ev Zamanı*'nda yer alan 'Ev, Sancı' şiirini odağa olarak, ailenin yaşam mekanı olan evin şair bireydeki algı ve yansımaları; **Doç. Dr. Özge Öztekin** ise 18. Yüzyılın sonları ile 19. Yüzyılın sonlarına dek tarayabildiği metinlerden hareketle karakteristik özelliğini kadın yaratıcılığında bulan ninni söylemeyi, divan şiiri bağlamında ele almaktadırlar.

Folklor ile milliyetçiliğin, hemen bütün ülkelerde, tarihsel eşzamanlılığı, 'milli kültürün' inşası için de önemli araçlardan birini oluşturagelmiştir. **Doç. Dr. Berna Kurt**, klişeleştirilerek yeniden üretilen milliyetçiliğin halk dansları örneklerine yansımalarını; **Dr. Birsal Çağlar Abiha**, Şahmaran motifi ve bu motiflerin anlam dünyasını; **Yrd. Doç. Dr. Ebru Kayaalp** ise Marcel Mauss'un hediye toplumu ile Thomas Hobbes'un toplumsal sözleşme toplumunu birbirleriyle kıyaslayarak, insanlar arasında yapılan hediye değiş tokuşu ve verilen taahhütler yoluyla toplumsallığın ve toplumsal bütünlüğün nasıl kurulduğunu irdelemektedirler.

Yrd. Doç. Dr. Şirvan Kalsın , 'Bir cümle dizisinin metin olma niteliğini taşıması için temel ölçüt' olan bağdaşıklığı Karahanlı Türkçesinin manzum, didaktik eserlerinden biri olan *Kutadgu Bilig* örneğinden; **Doç. Dr. Gürkan Gümüştam**, şiir, hikaye ve denemeleriyle Kıbrıs Türk edebiyatının önemli adlarından biri olan Bener Hakkı Hakeri'nin çalışmalarından yola çıkarak Kıbrıs Türk söz varlığına kat-

kılarını; **Dr. Okan Alay** ise öteki gerçeklik olarak tanımladığı ironiyi halk şiirimiz örneklerinden yola çıkarak değerlendirmektedirler.

Sözlü tarih çalışmalarının toplumsal belleğin aktarımındaki kaynaklığı yadsınamaz. **Yrd. Doç. Dr. Meral Salman Yıkmış**, 1925 yılında yürürlüğe giren 677 sayılı kanunla kapatılan ve 1964 yılında müze olarak açılan Hacı Bektaş Veli Dergâhı'nın kapalı kaldığı süreçte, ilçe halkının hafızasında nasıl ve ne biçimde yer edindiği sorusuna sözlü tarih yöntemine başvurarak yanıt aramaktadır. **Yaşar Özkandaş** Peyami Safa'nın *Türk İnkılâbına Bakışlar* kitabından yola çıkarak, Türk düşünce dünyasının meşguliyet alanından çıkmayan muhafazakârlık ve Kemalizm tartışmaları, **Yrd. Doç. Dr. Kadriye Türkan** ise Kıbrıs Türk masallarında şamanistik evren tasavvuru üzerinde durmaktadır.

Özetle, yiyecek ve içecek pazarını elinde bulunduranların, medya üzerinden Yeni tüketiciler yaratarak bunların pazarlamasını 'gastromedyâ' olarak kavramlaştıran **Yrd. Doç. Dr. İlkay Kanık**, bu sürecin parametrelerini ayrıntıları ile tartışıyor.

Doç. Dr. Elmira Memmedova-Kekeç, yaş üzerine yazılan şiirlerin Sovyetler birliği dönemi Türkmenistan, Azerbaycan ve Karakalpak coğrafyaları dikkate alınarak irdelemesini, **Prof. Dr. V. A. Burnakov**'ın Hakas inançları bağlamında genel anlamda kutsal-mukaddes anlamına gelen *Izih* kavramını irdelediği makalesini **Dr. Yaprak Pelin Uluşık**'ın çevirisiyle sunuyoruz. Klasik Türk edebiyatında ortaya konan mensur ve manzum eserler kadar onlar üzerine yapılan açıklamaların da ayrı bir önem taşımaktadır. **Yrd. Doç. Dr. Abdulmuttalip İpek**, genel bir bilgilendirme girişiyile Nedim'in 'Köşk Kasidesi' üzerine son dönem Mevlevilerinden Tahirü'l-Mevlevî'nin şerhinin yeni yazıya aktarımını yapmaktadır.

Bu sayımızın kitap tanıtım yazıları ise **Prof. Dr. Nuray Ayhan Yılmaz**, **Yrd. Doç. Dr. Ümüt Akagündüz** ve **Betül Kızıltepe**; medya tanıtım yazısı **Deniz Karatekin**, yeni medya tanıtım yazısı ise **Prof. Dr. Serpil Aygün Cengiz** tarafından kaleme alındı.

1994 yılından bu yana derginin makale sürecini yoğun bir biçimde takip etmiş bulundum. Makale sürecini, bundan böyle, dergimizin genel yayın yönetmenliğini de yürüten **Prof. Dr. Metin Karadağ** hocam yürüteceklerdir. Yazı göndereceklere, makale değerlendirme ve yayım sürecinin daha sağlıklı sürdürülebilmesi bakımından kurumsal eposta adresimiz olan folkloredebiyat@ciu.edu.tr adresini öneririm.

Yeni *folklor/edebiyat*'larda buluşmak dileğiyle.

Metin Turan

Yayın Koordinatörü